

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2025

KH 11.10.2022 § 323

Valmistelija

Hallintojohtaja Seija Turpeinen, puh. 0400 949 620

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 14.6.2022 § 218 päättänyt raamin jakamisesta toiminta-alueille sekä talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaohjeesta.

Talousarvion raamin lähtökohta on arvio tulo-rahoituksen kehittymisestä, kulu- van vuoden talousarvio ja arvioitu toteuma sekä strategiset linjaukset ja toiminnalliset tavoitteet. Lisäksi täytyy huomioida talouden sopeutusohjelman säästötavoitteet.

Vuoden 2023 raamin laskennassa on huomioitu kulu- van vuoden talousarvio, talouden sopeutusohjelman säästötavoite 130 000 € sekä arvioitu 3,0 %:n kustannusten nousu palkoissa. Lisäksi laskennassa on huomioitu hyvivointialueelle siirtyvät kustannukset, sekä kaupungin oman ateriapa- velujen siirtyminen tulevalle Inhouse-yhtiölle.

Toiminta-alueet ovat omalta osaltaan valmistelleet talousarviota huomioiden talousarvion laadintaohjeet.

Kaupunginhallitukselle esitellään talousarvion 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2025 valmistelun tilannekatsaus.

FCG:n Kestävä kuntatalous verkostohankkeen puitteissa Eero Laesterä esittelee kaupunginhallitukselle Pudasjärven kaupungin talouden painelaskelmaa ja analyysia sekä yleistä kuntatalouden näkymää.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus

- 1) merkitsee tietoonsa saatetuksi talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025 valmistelun tilanteen; sekä
- 2) linjaa jatkovalmistelua

Kaupunginjohtajan muutettu esitys:

Kaupunginhallitus

- 1) merkitsee tietoonsa saatetuksi talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025 valmistelun tilanteen; sekä
- 2) toteaa, että tällä hetkellä toimialojen esitykset ylittävät annetun raamin noin 1,242 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus edellyttää, että toimialojen esityksien täytyy päästä merkittävästi lähemmäs raamia.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

--

Merkitään pöytäkirjaan, että Eero Laesterä esitteli asiaa kokouksessa. Tekninen johtaja Janne Karhu oli kokouksessa läsnä Laesterän esittelyn ajan.

Valmistelija	Hallintojohtaja Seija Turpeinen, puh. 0400 949 620. Kaupunginhallitus käsitteli talousarvion valmistelun tilannetta kokouksessaan 11.10.2022. Kaupunginhallitus edellytti, että toimialat pääsevät talousarvion esityksissään merkittävästi lähemmäs raamia. Kaupunginhallitukselle esitellään talousarvion valmistelun tilanne.
Kaupunginjohtajan esitys	Kaupunginhallitus 1) merkitsee tietoonsa saatetuksi talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025 valmistelun tilanteen; sekä 2) linjaa jatkovalmistelua
Kaupunginjohtajan muutettu esitys:	Kaupunginhallitus 1) merkitsee tietoonsa saatetuksi talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025 valmistelun tilanteen ja käsittelee talousarviota valtuustoseminaareissa 1.11.2022 ja 14.11.2022; sekä 2) edellyttää toiminta-alueilta säästötavoitteiden toteutumisen lisätäsmennyksiä.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan muutetun esityksen yksimielisesti. -- Merkitään pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Janne Karhu ja opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa esittelivät asiaa kokouksessa.

Valmistelija	Hallintojohtaja Seija Turpeinen, puh. 0400 949 620 Talousarvion valmistelun tilannetta käsiteltiin 1.11.2022 valtuustoseminaarissa. Talousarvion valmistelu on edennyt ja toiminta-alueitten esityksissä on päästy lähemmäs annettua raamia. Kaupunginhallitukselle esitellään talousarvion valmistelun tilanne. Kaupunginhallituksen kokouksessa 22.11.2022 päätetään talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2021-2025 esityksestä valtuustolle.
Kaupunginjohtajan esitys	Kaupunginhallitus 1) merkitsee tietoonsa saatetuksi talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025 valmistelun tilanteen; sekä 2) linjaa jatkovalmistelua
Päätös	Kaupunginhallitus merkitsi tietoonsa saatetuksi talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025 valmistelun tilanteen.

Valmistelija

Hallintojohtaja Seija Turpeinen, puh. 0400 949 620.

Vuoden 2023 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2025 on laadittu kaupunginvaltuuston 15.11.2018 § 38 hyväksymän organisaatorakenteen ja talousarvio- ja taloussuunnitelma-asetuksen mukaisena.

Talousarvion valmistelussa on huomioitu 10.12.2020 valtuuston hyväksymän talouden sopeutusohjelman mukaiset säästötavoitteet.

Talousarvio yhteensä

Pudasjärven kaupungin talousarviossa vuodelle 2023 kokonaistoimintakulut ovat yhteensä 38 840 042 euroa, jossa on vähennystä kuluvan vuoden talousarvioon 49,7 %. Kokonaistoimintatuotot ovat yhteensä 41 156 201 euroa, jossa on vähennystä kuluvan vuoden talousarvioon 48,1 %.

Käyttötalousosa

Koko kaupungin toimintakateraanin vuosille 2023-2025 laskennan pohjana on arvio tulorahoituksen kehittymisestä, kuluvan vuoden talousarvio ja sen arvioitu toteuma sekä kuntastrategian linjaukset ja toiminnalliset tavoitteet. Lisäksi laskennan pohjana on ollut talouden sopeutusohjelman säästötavoitteet ja arvioitu 3,0 %:n palkkojen kustannusten nousu. Käyttötalouden ulkoiset toimintakulut vuodelle 2023 ovat 33 115 226 euroa, jossa on vähennystä 53,1 % kuluvan vuoden talousarvioon ja 54,2 % toteuma-arvioon verrattuna. Käyttötalouden ulkoiset ja sisäiset toimintakulut ovat yhteensä 34 922 214 euroa, jossa on vähennystä 52,4 %. Käyttötalouden ulkoiset toimintatuotot ovat 8 478 069 euroa, jossa on vähennystä 14,6 % kuluvan vuoden talousarvioon ja 21,1 % toteuma-arvioon verrattuna. Käyttötalouden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ovat yhteensä 10 285 057 euroa, jossa on vähennystä 18,8 %. Toimintakate vuodelle 2023 on -24 637 157 euroa, jossa on vähennystä 59,4 % kuluvan vuoden talousarvioon ja 60,0 % toteuma-arvioon verrattuna.

Käyttötaloudesta henkilöstökulut vuonna 2023 ovat 14,9 milj. euroa ja niiden osuus on 45,10 %. Palveluiden ostoihin on varattu 10,9 milj. euroa.

Toiminta-alueittain koko kaupungin toimintakatteesta hyvinvointi- ja sivistystoiminnan osuus 67,4 %, hallintotoiminnan osuus 19,8 %, tekninen ja ympäristötoiminnan osuus 9,6 % ja kaupungin yhteistoiminnan 3,1 %.

Pääomatalous

Investointien toimintakulut vuonna 2023 ovat nettona -3 493 000 euroa, jossa kasvua vuoden 2022 talousarvioon on 11 %. Kuluvan vuoden investointien toteuma on 46,6 % 31.10.2022 tilanteen mukaisena. Ennusteen mukaan investoinnit toteutuvat 85,4 %.

Yksityiskohtainen investointiohjelma hankkeittain sisältyy talousarvioasiakirjaan.

Rahoitus

Talousarvion vuosikate vuodelle 2023 on esityksessä 5 809 159 euroa ja se kattaa poistot. Verotulot on arvioitu kuluvaan vuoteen verotilitysten ja Suomen kuntaliiton kuntatalousjaoston tämän vuoden verotulojen ennustekehikon perusteella huomioiden tuloveroprosenttiin tuleva -12,64 %:n leikkaus. Taloussuunnitelmavuosien 2024-2025 verotulot on arvioitu Suomen kuntaliiton veroennusteen mukaisesti. Vuoden 2023 valtionosuudet on talousarviossa laskettu Suomen kuntaliiton ennusteen mukaisesti, huomioiden valtionosuuslainsäädännön muutosten lisäksi oppilasmäärämuutosten, asukaslukumuutosten sekä verotulotasauksen vaikutukset mahdollisuuksien mukaan. Hyvinvointialueuudistuksen vuoksi valtionosuuksien kokonaismäärän arvioidaan laskevan vuoden 2022 talousarvion tasosta n. -2,5 milj. €. Taloussuunnitelmavuosille 2024-2025 valtionosuudet on arvioitu Vm:n ja kuntaliiton laskelmien pohjalta.

Rahoitustuotot ja -kulut vuodelle 2023 on arvioitu olevan 568 534 euroa. Korkotuottoihin sisältyy tytäryhtiöille myönnettyjen lainojen korkoja sekä sijoitusten ja talletusten korkotuottoja ja muihin rahoitustuottoihin mm. odotettavissa olevia arvopapereiden myyntituottoja sekä myönnettyjen takausten takausprovisioita.

Rahoituslaskelman mukaan toiminnan ja investointien jälkeen rahoitus jää 2 316 159 euron suuruiseksi. Vuoden 2023 talousarviossa on varauduttu 3,5 milj. euron lainanottoon, jolla katetaan investoinnit. Lainojen takaisinmaksu on vuonna 2023 noin 4,9 milj. euroa, joten nettolainanotto on -1 450 331 euroa.

Taloussuunnitelma vuosille 2024 - 2025

Kuntalaissa säädetään talousarviovuotta pidemmän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelusta. Talousarviovuosi on ensimmäinen vuosi vähintään kolmea vuotta koskevassa taloussuunnitelmassa. Valtuuston on hyväksyttävä talousarvio ja taloussuunnitelma samanaikaisesti.

Laadittu taloussuunnitelma perustuu seuraaviin olettamuksiin:

- verotulojen kehitys vähintään Suomen kuntaliiton verotulojen ennustekehikon perusteella;
- kunnallisveroprosentti 8,36 ja kiinteistöveroprosentit valtuuston vuodelle 2023 vahvistamien prosenttien mukaisena;
- valtionosuudet on arvioitu Suomen kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaisena; sekä
- lainoitus investointiohjelman perusteella.

Käyttötalous

Kuntaan jäljelle jäävien toimintakulujen ja -tuottojen kehitys näyttää kasvavan hieman vuoden 2023 tasosta. Vuosikate vuonna 2024 on 5,32 milj. euroa ja vuonna 2025 5,33 milj. euroa. Suunnitelmavuosien tulorahoitukseen liittyy vielä paljon epävarmuustekijöitä. Suunnitelmavuosien vuosikatteet kattavat poistot.

Investoinnit

Investointien netto vuonna 2024 on noin 4,2 milj. euroa ja vuonna 2025 noin 3,7 milj. euroa.

Rahoitus

Vuosina 2024 ja 2025 vuosikate kattaa investoinnit. Suunnitelmavuosille on arvioitu kaupungin sijoitussalkun osittaista tuloutusta kattamaan osaa investoinneista. Uutta lainaa varaudutaan ottamaan vuonna 2024 4,5 milj. euroa ja vuonna 2025 3,5 milj. euroa. Lainoja maksetaan takaisin vuonna 2024 n. 4,9 milj. euroa ja vuonna 2025 n. 4,8 milj. euroa.

Henkilöstötoimikunta on käsitellyt 21.11.2022 § hyvässä yhteishengessä talousarviossa 2023 esitetyn henkilöstöä koskevan osuuden ja henkilöstökuluihin vaikuttavat toimenpiteet vuodelle 2023.

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2025 on esityslistan liitteenä n:o 4.

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus esittää:
Valtuusto hyväksyy talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025 liite nro 4.
Kaupunginhallitus oikeuttaa laskentatoimen tekemään talousarvioon 2023 ja taloussuunnitelmaan 2024-2025 pieniä teknisiä muutoksia, mikäli niitä ennen valtuuston kokousta havaitaan.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

VALT 15.12.2022 § 89
876/02.02.00/2022

Kaupunginhallituksen esitys

Valtuusto hyväksyy talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025, liite 3.

Valtuuston käsittely Keskustelun kuluessa Sirkka Pankinaho esitti Perussuomalaisten valtuustoryhmän esityksen, että kaikenlainen tuulivoiman edistäminen ja rakentaminen poistetaan vuoden 2023 talousarviosta ja tavoitteista. Mirka Väyrynen kannatti Pankinahon esitystä.

Ari-Pekka Nieminen esitti, että Ta 2023 Nivankankaan kunnallistekniikkaan varattu määräraha siirretään toistaiseksi seuraaville vuosille, koska yleinen taloudellinen tilanne (indeksi 9 %) on epävarma. Mirka Väyrynen ja Perussuomalaisten valtuustoryhmä kannattivat Ari-Pekka Niemisen esitystä. Ari-Pekka Nieminen esitti, että vuodelle 2025 suunniteltu skeittiparkki-hanke siirretään vuodelle 2023. Esitys ei saanut kannatusta.

Keskustelun lopuksi puheenjohtaja totesi, että oli tehty 2 kaupunginhallituksen pohjaesityksestä poikkeavaa kannatettua esitystä, joten asia oli ratkaistava äänestyksellä. Puheenjohtaja esitti äänestysjärjestykseksi, että ensin äänestetään Sirkka Pankinahon esittämästä Perussuomalaisten valtuustoryhmän esityksestä siten, että kaupunginhallituksen esitys on "jaa" ja Pankinahon esitys on "ei".

Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa annettiin yhteensä 27 ääntä: Jaa-ääniä 20 (Heikkilä, Honkanen, Jurmu, Koivula, Kouva, Kuukasjärvi,

Kälkäjä, Lantto, Oinas-Panuma, Riekki, Ritola, Ronkainen, Seppänen, Talala, Tihinen, Törmänen, Veivo, Vengasaho, Virtanen, Majava), ei-ääniä 7 (Erkkilä, Kellolampi, Nieminen, Paavola, Pankinaho, Soronen, Väyrynen) ja tyhjää 0 ( ).

Ari-Pekka Niemisen esitys:

Puheenjohtaja esitti äänestysjärjestykseksi, että kaupunginhallituksen esitys on "jaa" ja Ari-Pekka Niemisen esitys on "ei".

Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa annettiin yhteensä 27 ääntä: Jaa-ääniä 20 (Heikkilä, Honkanen, Jurmu, Koivula, Kouva, Kuukasjärvi, Kälkäjä, Lantto, Oinas-Panuma, Riekki, Ritola, Ronkainen, Seppänen, Talala, Tihinen, Törmänen, Veivo, Vengasaho, Virtanen, Majava), ei-ääniä 7 (Erkkilä, Kellolampi, Nieminen, Paavola, Pankinaho, Soronen, Väyrynen) ja tyhjää 0 ( ).

Puheenjohtaja totesi, että valtuuston päätökseksi tuli kaupunginhallituksen pohjaesitys.

Päätös

Valtuusto hyväksyi talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025, liite 4.